

48-мо ОУ "Йосиф Ковачев"

гр. София- 1202
ул. „Клокотница“ № 21
тел.: 831-30-87, 831-01-20
e-mail - ou48@mail.bg

**УТВЪРДИЛ,
ДАНИЕЛА КОСТОВА
ДИРЕКТОР**

.....

12. септември 2018 г.

УЧИЛИЩНА ПРОЦЕДУРА

**ЗА НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ
НА УЧЕНИЦИ
В 48. ОУ „ЙОСИФ КОВАЧЕВ“**

**Настоящата Процедура за налагане на санкции на ученици
- учебна 2018/2019 година е приета на заседание на Педагогическия съвет
с Протокол № 13 от 10.09.2018 г. и е утвърдена със Заповед № 503
от 12.09.2018 г. на директора на 48. ОУ**

РАЗДЕЛ I. **НОРМАТИВНА РАМКА**

Чл. 199 от ЗПУО:

(1) За неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците **може да се налагат следните санкции:**

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл. 200 от ЗПУО:

(1) Санкцията по чл. 199, ал. 1, т. 2 не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността.

(2) Санкцията по чл. 199, ал. 1, т. 5 се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3, както и санкциите по чл. 199, ал. 1, т. 3 и чл. 199, ал. 1, т. 4 не се налагат на учениците в класовете от началния етап.

(4) Санкциите по чл. 199, ал. 1, т. 4 и чл. 199, ал. 1, т. 5 се налагат за тежки или системни нарушения.

(5) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 201 от ЗПУО:

(1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1. Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 202 от ЗПУО:

(1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите по чл. 199, ал. 1, т. 2, 3, 4 и 5 са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 58 от Правилник за дейността на училището:

Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
5. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
6. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
7. да спазват правилника за дейността на училището;
8. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
9. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;
10. да не бъдат на обществени места без придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
11. да опазват материалната база и чистотата на територията на училището, като при нанасяне на щета я възстановяват в едноседмичен срок;
12. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
13. да идват на училище най-късно 15 (петнадесет) минути преди началото на учебните занятия ;
14. да заема мястото си в класните стаи при биенето на “първи” звънец и да се подготвят за предстоящия урок;
15. да седят на определеното от класния ръководител/учителя работно място в класните стаи ;
16. да спазват стриктно дисциплината и реда по време на учебния час, както и да не нарушават общоприетия ред и дисциплина в училище;
17. да опазват грижливо предоставените им безплатни учебници;
18. при свободен учебен час да не пречат на нормалното протичане на учебния процес в училище;

19. по време на учебни занятия да носят училищната униформа (за учениците от I, II и V клас);
20. да се явяват в училището с облекло и във вид, съответстващи на положението им на ученик, а именно:
- ⇒ да не се явяват в училище с дрехи, непокриващи талията и позволяващи да се вижда бельо; с къси панталони; с дълбоки деколтета; с тежък грим; с лакирани нокти; спуснати коси; екстравагантни прически и аксесоари;
- ⇒ да не се явяват в училище с опасни обувки - маратонки с колелца, бутонки с шипове и др.
- ⇒ да не стоят в сградата на училището с шапка или качулка.

Чл. 69 от Правилник за дейността на училището

(1) Санкции по чл. 60, ал. 1 се налагат, както следва:

1. „забележка“ и „преместване в друга паралелка“ за :
  - допуснати 5 отсъствия по неуважителни причини;
  - системно явяване без учебни помагала и домашна работа;
  - внасяне на вещи, опасни за здравето и живота на ученици и служители;
  - несериозно поведение и отношение в учебен час, отстраняване от час поради лоша дисциплина;
  - други нарушения на ПДУ.
2. „предупреждение за преместване в друго училище“ за:
  - 10 отсъствия по неуважителни причини;
  - системно и съзнателно нарушаване на реда и дисциплината;
  - рушене на училищната материално-техническа база;
  - умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, учители и служители;
  - проява на физическо и психическо насилие над ученици и служители.
3. „преместване в друго училище“ за :
  - над 15 отсъствия по неуважителни причини;
  - системно нарушаване на ПДУ.

РАЗДЕЛ Ц.
ПРИЧИНИ ЗА НАЛАГАНЕ НА САНКЦИЯ
ПО ЧЛ. 199, АЛ. 1 ОТ ЗПУО
И НА МЕРКИ
ПО ЧЛ. 199, АЛ. 2 И АЛ. 3 ОТ ЗПУО

1. Неизпълнение на задълженията на учениците, определени в ЗПУО, в подзаконовите нормативни актове по прилагането му и в Правилника за дейността на училището;
2. Изчерпване на механизмите върху вътрешната мотивация и преодоляване на проблемното поведение на учениците.

РАЗДЕЛ III.
МЕХАНИЗМИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ВЪТРЕШНАТА
МОТИВАЦИЯ И ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРОБЛЕМНОТО
ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

№	ДЕЙНОСТ	КОНКРЕТНИ УСЛОВИЯ И РЕД	РЕЗУЛТАТ
III.1.	<u>Обсъждане между ученика и класния ръководител</u> с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му	Прилага се в случай на необходимост от изясняване на конкретен проблем Класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема	Класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема Класният ръководител оказва подкрепа за осъществяване на определените дейности
III.2.	<u>Използване на посредник при разрешаване на конфликт</u>	Дейността се осъществява в училището от психолога и/или педагогическия съветник, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта Посредникът в конфликта провежда разговор с всички страни за установяване на причините, довели до възникването му	След изясняване на причините за възникването на конфликта, ученикът получава подкрепа от посредника за разрешаването му
III.3.	<u>Консултиране на ученика с психолог/ педагогически съветник</u>	Извършва се след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с психолог/педагогически съветник	Провеждане на консултации от психолога/ педагогическия съветник въз основа на потребностите на ученика
III.4.	<u>Създаване на условия за включване на ученика в група за</u>	Дейността се осъществява по препоръка на класния ръководител	Осъществени дейности за повишаване на социалните умения

№	ДЕЙНОСТ	КОНКРЕТНИ УСЛОВИЯ И РЕД	РЕЗУЛТАТ
	<u>повишаване на социалните умения за общуване и за разрешаване на конфликти по ненасилствен начин</u>	Извършва се след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от включване в група При необходимост се привличат и външни специалисти	
III.5.	<u>Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности</u>	Извършва се след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост за насочване към занимания, съобразени с неговите интереси Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми	Включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности
III.6.	<u>Индивидуална подкрепа на ученика от личност, която той уважава и на която се доверява (наставничество)</u>	Дейността се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа Индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществявана от педагогически специалист от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му	Осъществена подкрепа от значима за ученика личност

№	ДЕЙНОСТ	КОНКРЕТНИ УСЛОВИЯ И РЕД	РЕЗУЛТАТ
		<p>страни и за цялостното му личностно развитие</p> <p>Класният ръководител организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за което информира родителя</p>	
III.7.	<p><u>Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището,</u> включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи</p>	<p>Дейността се осъществява, като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, която да извършва в полза на училището или паралелката</p> <p>Дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на ученика и да не унижава неговото достойнство</p> <p>Дейността е свързана и с определяне на възможности за участие на ученика след избор на такива инициативи от училището</p>	<p>Осъществени дейности в полза на паралелката или училището</p>

РАЗДЕЛ IV.
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ
ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ
ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ВЪТРЕШНАТА МОТИВАЦИЯ
И ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРОБЛЕМНОТО ПОВЕДЕНИЕ
НА УЧЕНИЦИТЕ

IV.1. ПРАВА НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Да бъдат информирани за всички предприети дейности с детето им за преодоляване на проблемното му поведение за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и училищната среда, с участието в дейностите на училището и с поведенческите му прояви.

Информирането на родителите е задължение на класния ръководител!

2. Родителите имат право да подпишат декларация за информирано съгласие за дейностите, които се предприемат с детето им.

IV.2. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Да съдействат и подпомагат педагогическите специалисти при реализиране на дейностите с детето им
2. Да подпишат декларация за информирано съгласие за дейностите по т. III.6., която класният ръководител задължително им предоставя
3. В случай, че родителят отсъства от настоящия си адрес за срок повече от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписване на ученика от училище или промяна на формата на обучение, както и настоящ адрес и контакти на лицето.

При неизпълнение от страна на родителя на задължението по т. 3, както и в случаите, когато родителят или лицето по т. 3 не могат да бъдат открити на посочения адрес, директорът на училището сигнализира Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

При отказ от страна на родителя да съдейства и подпомага реализирането на дейностите за повишаване на въздействието и вътрешната мотивация на ученика и за преодоляване на проблемното му поведение директорът писмено сигнализира Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето. Директорът на училището получава от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ информация за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 10 работни дни от предприемането им. Дейностите с ученика се предприемат и осъществяват, независимо от предприетите действия по отношение на родителя от Дирекция „Социално подпомагане“!

РАЗДЕЛ V.
ПРАВИЛА ЗА НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ
НА УЧЕНИЦИТЕ
СЛЕД ИЗЧЕРПВАНЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ

V.1. ВИДОВЕ САНКЦИИ, РЕД И УСЛОВИЯ
ЗА НАЛАГАНЕТО ИМ

№	ВИД САНКЦИЯ	РЕД	УСЛОВИЯ	АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ
1.	по чл. 199, ал. 1, т. 1 от ЗПУО „ЗАБЕЛЕЖКА“	Мотивирано писмено предложение от класния ръководител	<p>1. Писмено уведомяване на родителя за откриване на процедура по налагане на санкция</p> <p>2. В уведомлението по т. 1 задължително се посочва какво нарушение е извършено от ученика и правото на родителя да представлява детето си в процедурата по налагане на санкция</p> <p>3. Връчването на уведомлението по т. 1 се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на адреса на родителя. Съобщаването може да се извърши и на посочен от родителя електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис</p>	<p><u>Заповед на директора</u> издава се в 14-дневен срок от предложението на класния ръководител</p>

№	ВИД САНКЦИЯ	РЕД	УСЛОВИЯ	АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ
			<p>за това</p> <p>4. Изслушване на ученика от директора или друго упълномощено от него длъжностно лице, в присъствието на психолог/педагогически съветник и/или запознаване с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение</p> <p>5. На изслушването може да присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето</p> <p>6. Родителят на ученика, съответно определено от него лице, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение</p> <p>7. На изслушването може да присъства и друг педагогически специалист, на когото ученикът има доверие</p> <p>8. За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение</p>	

№	ВИД САНКЦИЯ	РЕД	УСЛОВИЯ	АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ
			<p>учители, които преподават на ученика, както и ученици, запознати с конкретното нарушение</p> <p>9. За всяка процедура по налагане на санкция или мярка по чл. 199, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУО се определя лице, което да докладва за извършеното нарушение - класният ръководител или учител, който преподава на ученика</p> <p>10. В зависимост от тежестта на нарушенията и обстоятелствата класният ръководител и/или Педагогическият съвет обективно преценяват и предлагат на директора съответната санкция</p> <p>11. Преди налагане на санкции се взема предвид мнението на класния ръководител</p>	
2.	<p>по чл. 199, ал. 1, т. 2 от ЗПУО</p> <p>„ПРЕМЕСТВАНЕ В ДРУГА ПАРАЛЕЛКА В СЪЩОТО УЧИЛИЩЕ“</p>	<p>Мотивирано писмено предложение от класния ръководител</p> <p>Когато санкцията е наложена до 30 учебни дни преди</p>	<p>от т. 1 до т. 11 от предходната санкция „Забележка“</p>	<p><u>Заповед на директора</u> издава се в 14-дневен срок от предложението на класния ръководител</p>

№	ВИД САНКЦИЯ	РЕД	УСЛОВИЯ	АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ
		края на втория учебен срок, влиза в сила от началото на следващата учебна година		
3.	по чл. 199, ал. 1, т. 3 от ЗПУО „ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ В ДРУГО УЧИЛИЩЕ“	Мотивирано писмено предложение от класния ръководител Не се налага за ученици в начален етап Когато санкцията е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, влиза в сила от началото на следващата учебна година	от т. 1 до т. 11 от предходната санкция „Забележка“ Уведомяване на териториалните структури на Закрила на детето	<u>Заповед на директора</u> издава се в 14-дневен срок от предложението на Педагогическия съвет
4.	по чл. 199, ал. 1, т. 4 от ЗПУО „ПРЕМЕСТВАНЕ В ДРУГО УЧИЛИЩЕ“	Мотивирано писмено предложение от класния ръководител Не се налага за ученици в начален етап Налага се за	от т. 1 до т. 10 от предходната санкция „Забележка“ Уведомяване на териториалните структури на Закрила на детето	<u>Заповед на директора</u> издава се в 14-дневен срок от предложението на Педагогическия съвет Съобщава се в 3-дневен срок от издаването ѝ на

№	ВИД САНКЦИЯ	РЕД	УСЛОВИЯ	АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ
		<p>тежки и системни нарушения Може да се наложи и за над 15 отсъствия по неуважителни причини</p> <p>Когато санкцията е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, влиза в сила от началото на следващата учебна година</p> <p>Ученикът, който има наложена санкция по чл. 199, ал. 1, т. 4 от ЗПУО продължава обучението си в друго училище по ред и условия, определени със Заповед на Началника на РУО</p>		Началника на РУО

V.2. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОЦЕДУРАТА ПО НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. За ученици с наложена санкция се осигуряват дейности по превенция и преодоляване на проблемното поведение - планирана обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 от ЗПУО в зависимост от причините за проблемното поведение, като:
  - ⇒ видът на дейностите за обща подкрепа се определя от координатора съвместно с класния ръководител, учителите и родителя;
  - ⇒ за преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на учениците, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител осъществява връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкръжението на учениците.
2. Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документ
3. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция
4. Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

V.3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗАПОВЕДТА ЗА НАЛАГАНЕ НА САНКЦИЯ

1. Издава се в 14-дневен срок от предложението за налагане на санкция
2. В заповедта се посочват:
  - ⇒ видът на санкцията;
  - ⇒ срокът и мотивите за налагането ѝ, като в мотивите се посочват предприетите дейности за мотивация на ученика и за преодоляване на проблемното му поведение (в случай, че такива са били предприети) и причините те да не дадат резултат
3. Санкцията е срочна - до края на учебната година
4. Заповедта се съобщава в 3-дневен срок от издаването ѝ на ученика и родителите му
5. Заповедта за налагане на санкция може да се обжалва при условията и по реда на АПК.

V.4. ДРУГИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка/бележника за кореспонденция на ученика
2. Санкцията се заличава с изтичане на срока, за който е наложена или предсрочно по реда, по който е наложена
3. Зачишаването се отразява в ученическата книжка/бележника за кореспонденция на ученика.

V.5. МЕРКИ ПО ЧЛ. 199, АЛ. 2 И АЛ. 3 ОТ ЗПУО И ЧЛ. 60, АЛ. 5 ОТ ПДУ

1. По чл. 199, ал. 2 от ЗПУО

- ⇒ Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час;
- ⇒ Не се налага за ученици от начален етап на основното образование;
- ⇒ Отстранените ученици са задължени да изпълняват разпорежданията на главния дежурен учител, който носи пряка отговорност за живота и здравето им;
- ⇒ Веднага след приключване на учебния час се предприемат дейности за повишаване на мотивацията и социалните умения за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителя;
- ⇒ В дневника се вписва „Наложена мярка по чл. 199, ал. 2 от ЗПУО“, а учителят незабавно докладва обстоятелството на директора на училището.

2. По чл. 199, ал. 3 от ЗПУО

- ⇒ Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на Правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му;
- ⇒ Не се налага за ученици от начален етап на основното образование;
- ⇒ Налага се със заповед на директора по доклад на педагогическия специалист, установил нарушението;
- ⇒ Родителят се уведомява от класния ръководител/директора;
- ⇒ Предприемат дейности за преодоляване на проблемното поведение;
- ⇒ В дневника класният ръководител вписва „Наложена мярка по чл. 199, ал. 3 от ЗПУО“.

3. По чл. 60, ал. 5 от ПДУ

- ⇒ Когато ученикът не спазва установения дневен режим в групата за целодневна организация на учебния ден и пречи на учителя и/или

- на съучениците си по време на часовете за самоподготовка и заниманията по интереси, може да бъде отстранен от групата;
- ⇒ Налага се със заповед на директора по предложение на учителя в групата;
- ⇒ Предприемат се дейности за повишаване на мотивацията и социалните умения за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителя;
- ⇒ В дневника учителят на групата вписва „Наложена мярка по чл. 60, ал. 5 от ПДУ за срок от ..... до .....“
- 4. Мерките по т. V.4. се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.**